

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 327/2024
02.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Мирослава Поповића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1427/21 од 29.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 883/23 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 02.04.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Поповића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1427/21 од 29.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 883/23 од 09.11.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **одбацује**, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1427/21 од 29.06.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 месеци која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, уз примену електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним Законом о извршењу кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљени је истом пресудом обавезан да плати суду на име паушала износ од 10.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 883/23 од 09.11.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Новом Саду К 1427/21 од 29.06.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Мирослав Поповић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) и члана 439. тачка 1), 2) и 3) и члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет и ослободи га обавезе плаћања трошкова кривичног поступка или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи у делу одлуке о кривичној санкцији и да окривљеног осуди на казну затвора у трајању од 3 месеца, коју би издржао у просторијама у којима станује.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 441. став 4. ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на тај начин што у оптужном предлогу уопште није наведено шта је то окривљени критичном приликом наводно хтео противправно да присвоји, нити је то доказивано у току поступка, већ су са једне стране првостепени суд не утврђујући шта је то конкретно хтео да противправно присвоји и другостепени суд са друге стране који је утврдио да је окривљени хтео да противправно присвоји предметни аутомобил, прекорачили предмет оптужбе и на тај начин учинили наведену битну повреду одредаба кривичног поступка.

Овакве наводе Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда односи се на исто лице и на исто кривично дело, те по налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да су, у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датим у диспозитиву оптужног акта.

Сходно наведеном Врховни суд налази да како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде идентичан чињеничном опису из оптужбе, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ, то су неосновани наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, односно да је повређен закон приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка на тај начин што суд није изрекао одлуку да се окривљени ослободи од обавезе накнаде трошкова кривичног поступка имајући у виду да је исти незапослен.

Врховни суд налази да су изнети наводи у захтеву за заштиту законитости неосновани.

Ово стога што је одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано да у одлуци којом решава о трошковима суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава, а уколико се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа односно судија појединац може посебним решењем да ослободи окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Дакле, одредба члана 264. став 4. ЗКП предвиђа факулативан основ за ослобађање од плаћања трошкова кривичног поступка, односно само могућност, али не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови или уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено, па како је окривљени у конкретном случају правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. ЗКП

окривљени побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног је нумерички означио и да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, који представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим приликом образлагања ове повреде бранилац наводи да је окривљени имао намеру да се у аутомобил марке „AUDI“, чију браву је обио, склони за време полицијског часа и у њему преспава, а не да исти отуђи, те да није доказано да је имао намеру да нешто протиправно присвоји било возило, било нешто што се у возилу налазило, на који начин оспорава утврђено чињенично стање и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Осим тога, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер се у конкретном случају може радити о кривичном делу неовлашћено коришћење туђег возила у покушају из члана 213. КЗ, а која повреда представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим истицање ове повреде бранилац образлаже наводима да нижестепени судови нису утврдили намеру окривљеног да возило покуша да „упали“ ножем којим је обио браву, у ком случају се по наводима браниоца ради о кривичном делу из члана 213. КЗ, а како се за наведено кривично дело гони по приватној тужби, то је учињена и повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, јер окривљени није гоњен од стране овлашћеног тужиоца.

Напред изнетим наводима бранилац на основу сопствене оцене доказа изводи закључак о непостојању кривичног дела и непостојању овлашћеног тужиоца, те суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац даље у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је суд у случају сумње, спорне чињенице у виду утврђене намере окривљеног коју је имао критичном приликом требало да реши у корист окривљеног, те је на тај начин учињена повреда закона из члана 16. став 2. ЗКП, јер није доказано да је окривљени имао намеру да нешто протиправно присвоји, односно судови су дужни да о тој спорној чињеници одлуче применом правила о терету доказивања из члана 15. став 2. ЗКП.

Такође бранилац у поднетом захтеву указује да првостепени суд није дао потпуне и јасне разлоге за закључак да је окривљени имао намеру да прибави противправну имовинску корист која прелази 5.000,00 динара, чиме суштински указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац у поднетом захтеву указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, али приликом образлагања истакнуте повреде наводи да је изречена казна окривљеног превисоко одмерена, да нису узете у обзир и цењене све олакшавајуће околности на страни окривљеног, да као олакшавајућа околност није цењена чињеница да је дело остало у покушају, а околности да је окривљени млад човек, да се коректно држао током кривичног поступка, да претходно није кривично осуђиван су околности које су судови целини, али нису у довољној мери дали значај овим околностима, на који начин бранилац суштински указује на повреду закона из

члана 441. став 1. ЗКП, која не представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 15. ЗКП, члана 16, члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**